
MUSIC - UNIVERSITY OF TORONTO
3 1761 10429088 7

LEŠETÍNSKÝ KOVÁŘ

Lidová opera o třech dějstvích, podle Svatopluka Čecha

Pro jeviště upravil podle rozvrhu skladatelova Ladislav Novák

Složil

KAREL WEIS

Úplný klavírní výtah se zpěvy

Nákladem vlastním

V Praze 1920

LIBRARY
NOV 13 1968
UNIVERSITY OF TORONTO

Památce svého drahého otce,

mistra poctivého cechu kovářského,

s nímž prožíval jsem celou bídu českého

továrního lidu let šedesátých až osmdesátých,

v láskyplné vzpomínce připisuji tuto svou práci.

Karel Weis.

Na paměť uvádím, že jsem postavu kováře vytvořil pro svého milého přítele Theodora Schütze.

OSOBY:

Kovář
Liduška, jeho dcera
Václav, tovaryš
Správce továrny
Józa
Baruška
Příručí správcův

Dvořák **Strouhal** **Strouhalka** **Brázda** **Hrudka**	vystěhovalci
Dělník **Jiný dělník** **Třetí dělník** **Čtvrtý dělník**	předáci továrních dělníků
Dáma **Jiná dáma** **Třetí dáma** **Pán** **Jiný pán** **Třetí pán**	správcovi hosté

Důstojník
Sloužící správcův

Vesnický lid, tovární dělníci a dělnice, vystěhovalci, sloužící, správcovi hosté, vojáci, děti, atd.

Dějiště v horské vesnici na českém pomezí asi v sedmdesátých létech minulého století. Mezi prvním a druhým dějstvím uplynou tři roky.

LEŠETÍNSKÝ KOVÁŘ.

Předehra k prvnímu dějství.

Tempo rubato (𝅗𝅥. = 92). M. Maëlzel.

(𝅗𝅥. = 104).

pp

p

p

f p

(𝅗𝅥. = 92).

mf

p

Ryl a tiskl Oscar Brandstetter v Lipsku.

(𝅗𝅥. = 104).

mp

8

p

f mp

(𝅗𝅥. = 96).

f

mf

mf

f

8

(𝅗𝅥. = 100).

ff

Velmi živym pohybem (𝅗𝅥 = 138).

p *f*

Rázně (𝅗𝅥. = 144).

ff *f*

Tempo I (𝅗𝅥. = 92)

(𝅗𝅥. = 104).

mp

p

ff *mp*

riten.

mf

(Pozvolna přejít do příštího tempa.)

(𝅗𝅥. = 84).

f

mf

mp

p

f

f

mf

mf

mp

p

tr

(𝅗𝅥. = 96).

f

(𝅗𝅥. = 100).

f

trmmm

f

(𝅗𝅥. = 104).

f

riten.

ff

(𝅗𝅥. = 84).

ff

poco a poco

8

accel.

Rychle (𝅗𝅥. = 152).

f

f

Tamtam

fff

(♩ = 𝅗𝅥.)

molto ritard.

Zvolna (♩ = 76).

fff

ff

mf

mp

(♩ = 80).

pp

rit.

mp

a tempo

pp

poco rit.

(♩ = 88).

mp

pp

p

poco rit.

f

Dějství první.

Horská vesnička. V předu v levo starobylá kovárna s přístřeškem a obytným stavením, jehož vchod zdobí starý kovářský cechovní štít se třemi podkovami na ozdobně kovaném rameni. V pravo, proti kovárně Strouhalova chalupa, pod okny stůl a lavice do země zaražené. Asi uprostřed jeviště stará košatá jabloň, jejíž kmen obehnán je lavičkou. V pozadí malá náves. Za návsí, na svahu, táhnoucím se do dálky, vypínají se tovární budovy s komíny, z nichž jedenční nad ostatní. Pod přístřeškem široká vrata do kovárny, špalek s kovadlinou, putýnka s vodou na kalení a různé kovářské náčiní. Schyluje se k večeru. Je asi 6 hodin, avšak slunce zapadá až na samém konci dějství.

A přec... co ho če-ká ta-dy? Vě-ru dře-ní jen, ú - tisk a ži-vo-ře-ní!
pp
mp
p
mp
Lé-pe by mu jin-de by-lo, po-cti-vé kde dí-lo mu-že
mf
3
pp
(Václav vrátil se s rozžhavenou podkovou.
Oba dají se opět do práce.)
Jako prve.
nad prá-ci se stro-je ce-ní.
8
(Kovář prohlíží
podkovu.)
(Odhodí ji na zem.)
Do-brá! Pro dne-šek dost prá-ce, stej-ně den-ně u-bý-vá jí.
3
mp
p
pp

Jako prve.

Do ú-kli-du dej se ho-chu.. Za-tím na hřbi-tov si

pp mp p pp

za-jdu, k že-ně dra-hé po-mo-dlit se.

Václav.

Bez sta-ro-sti buď-te mi-stře.

mp p mp

(Kovář omývá si ruce v putýnce.)
(𝅗𝅥 = 112).

Václav (poklízí a při tom si polohlasem zpívá).
(𝅘𝅥 = 104).

Le-še-tín-ský ko-vář chla-pík jak se

p mf p

slu-ší, o-cel ru-kou lá-me, pě-stí ká-men kru-ší, hra-čkou zve-dne

sta - tný strom, je - ho per - lík ja - ko hrom v ko - va - dli - nu bu - ší!

mp mp mf

Kovář (osušiv ruce o utěrku na sloupu visící, jako ve vzpomínkách na lepší časy.)

Bej - vá - va - lo, bej - vá - va - lo...

(♩ = 104). **Václav** (vřele).

Však ta pí - seň z lep - ších ča - sů znít bu - de

p mp p mf

po - vždy na - šim kra - jem, jak ty zvo - ny le - še - tín - ské!

Kovář (s trpkým úsměvem).

Ne - vím, ne - vím ho - chu.

mp mp p

(Klade mu ruku na rameno.)

Li - duš - ce mé řek - ni, hned že se zas vrá - tím.

(Odchází.)

mf p mp

Václav. (pro sebe)

Vy - ří - dím to, do - brý mi - stře... a jak rád... to ne - tu - sí - te...

(Omývá si ruce v putýnce a při tom si zpívá, tentokrát již hlasitěji.)

(♩= 112). (♩= 104).

V ko - vár - ně je ži - vo z rá - na do ve - če - ra, hří - ma - vě tam du - ní kla - div rá - na ste - rá,

a když chvil - ku o - ně - mí, vy - stří - dá je pí - sně - mi ko - vá - řo - va dce - ra.

Liduška (vyšla ze stavení, opatrně se rozhlédla a spatřivši Václava, volá přitlumeně).

Vá - cla - ve!

Václav (ohlédne se, radostně).

Lid - ko!!

poco stringendo

(Spěchá k ní a chce ji obejmout.)

a tempo (♩= 104).

Liduška (čtveračivě).

Má zlatá Liduško... Ne tak z prudka... tiše! Měj přec rozum!

Otec sotva vyšel z domu.

Václav. (Vede ji k jabloni.)

Jak mám tě rád!

Lásku svoji dál už nechci skrývat... všechno otci zjevím.

Liduška (chlácholivě).

Václave, buď už moudrý, všechno pokazíš jen; však dá bůh, že otec sám nám ruce spojí.

(Dá mu hubičku.)

Václav.

Hleďme na šelmičku, jak dovede chytře svého

Liduška (čtveračivě).

ho-cha zkro-tit. A ty děv-če svo-je zby-te-čně jen zlo-bit.

mp *p*

Václav.

Li-du-ško má mi-lá, dív - ko roz-to-mi-lá, jsi jak z ranních čer-ván-ků.

mp *mp* *mp*

pochettino stringendo *poco rit.*

Na srd-ce když vi-nu te-be na-de mnou hned pl-no ne-be já-sa-jí-cích skři-ván-ků.

pochettino stringendo *poco rit.*

p *mp* *mf*

a tempo Liduška (ho obejme). Václav (žertem).

Můj zla-tý Vá-cla-ve! Ne tak z prud-ka... ti-še! Měj přec ro-zum!

mf a tempo *p*

Liduška (vážně).

Kdy-by nás tak o-tec vi-děl... Ne-žer-tuj už Vá-cla-ve! Ji-stě dra-há

mp *mf* *pp*

(Náhle sesmutněvši vstane).

Mírně (♩=84).

ma - ti - čka hle - dí na nás z ne - be... Proč, ach, mat - ko mi - le - ná, proč se

rit.

tráva ze - le - ná na tvém čas-ném hro-bě? S plá-čem bych tě ob - ja - la, to - bě

O docela málo živěji (♩=96).

vše-chno vy-zna - la, u - le - vi - la so - bě. Ta - tí - ček nic ne - tu - ší; je - mu

vy - je-vit se bo-jím co mám na du - ši — a tak sa-ma bdím a sním se svým

Živěji (♩=104).

rit.

Václav.

ště-stím ve-li-kým, s vel-kým ste-skem svo-jím. Nic se ne-boj,

rit.

mf f mp

molto ritard.

p

Lid-ko, věř jen lá-sce na-ší— věř jen lá-sce na-ší.

(Vroucně ji obejme).

molto ritard.

mf pp mp

Liduška (náhle se mu vymkne). (Chce odkvapit).

a tempo

Sly-ším kro-ky... na shle-da-nou!

Václav (prosebně).

Po-lí-be-ní je-ště je-dno!

a tempo

pp p mf

(Liduška vtiskne mu rychle ještě hubičku a odkvapí do kovárny).

Václav (hledí za ní roztouženě).

Lid-ko!.. pou-ta, jež nás po-jí, žá-dná moc již ne-roz-dvo-jí.

f mf p

Mírným pohybem (♩=104).

Správce a přířučí přicházejí.

Václav (zahlédnuv je, pro sebe).

Co pak ti dva ta - dy chtě - jí?

Správce.

Do - brý ve - čer!

Václav (chladně).

Do - brý ve - čer!

Správce.

Mi - str do - ma?

Václav.

Ne, na hřbi-tov šel, za chví - li se vrá - tí.

Správce.

Te - dy po-čkám.

Václav (na odchodu do kovárny).

To zas ji - stě na mi - stro - vi ko - vár - nu as bu - dou chtít...

(S přitlumeným smíchem).

ti si

(♩=108). (Zajde do kovárny pod přístřeškem).

Správce.

da - jí! Per - ná prá - ce če - ká nás tu.

p *mp* *p*

Příruční.

Ko - ne - čně ten pa - li - čák snad dá si ří - ci.

mp *p*

Správce.

K vý-pla - tě teď při-prav - te se; hle, již jdou si

mp

Vesničané přicházejí. S levé strany v pozadí stříbrovlasý stařeček Brázda v čele skupiny jedné, v čele druhé skupiny z prava Józa. Později Baruška. Příruční položil na stůl u stavení v pravo velký portefeuille a vyjme z něho spisy a peníze.

O něco živěji (♩=116).

pro pe-ní-ze.

p

Józa.

a tempo

Tu jsme, pa-ne správ-ce, od-bud-te to

poco stringendo

a tempo

f

Jako prve (𝅗𝅥=104).

krát-ce.

p

Správce (mne si ruce a nutí se do blahovolnosti).

Hned vám vy-pla-tí-me

u-mlu-ve-ný pe-níz za sta-ré ty cha-ty... Snad vám

kru-šno bu-de s do-mo-vem se lou-čit... Chá-pe-me to!... Co však zbý-vá?...

p

(♩=108).

Mou - dře jste nám u - stou - pi - li, by na - še

to - vár - na se zdár - ně mo - hla roz - ví - jet. Do svě - ta se

po - dí - vá - te... a ko - nec kon - ců za vše je - ště bu - de - te nám

(Mezi vesničany tiché reptání).

vdě - čni.

Józa (netrpělivě)

Nač ty ře - či?

Správce (mrzutě).

Nu - že, za - čnem te - dy!

p mp mp mf p mf mp

Stejný pohyb (𝅗𝅥. = 𝅘𝅥. = 104).

Příručí (vezme listinu a čte).

Ma - těj Hrud - ka!...

mf *p*

(Hrudka předstoupí a vezme peníze).

Tři - sta zla - tých! Jo - zef

mp

(Strouhal protlačí se ke stolu a sebere peníze).

Strou-hal!... Čty - ři sto - vky.

p *mp*

Vá - clav Dvo - řák!... Dvě stě zla - tých...

p

Dvořák (předstoupí).
To je má - lo!
Správce.
Za tu bou - du?
Dvořák.
Děd můj
mp
p
víc dal za ni ji - stě.
Správce.
To as so - tva bu - de
pra - vda, a - le bu - diž: pa - de -
mp
p
mf
p
sát vám při - dám k to - mu.
(Dvořák mrzutě shrábne peníze).
mf

Příručí.

Jó - za Be - neš!... Tři sta dva - cet!

Józa (sebere peníze a jde do popředí).

Co s tím po - čít? Do svě - ta se s tím-hle pu - stit? To bych ra - děj zů - stal do - ma.

f marcato *p* *pp*

Baruška mezi tím vystoupila. Správce a příručí vyplácejí tiše peníze Brázdovi a ostatním.

(♩=𝅗𝅥.) **Baruška.**

Tak už o - pu - stíš mne, Jó - zo?

(Uchopí ho v pohnutí za ruku).

Józa (těší ji).

Ba - ru - ško má, u - po - koj se.

p *mf* *p*

Baruška.

Za te - be se mo - dlit bu - du.

Józa.

Však nás pán - bůh

p *mf* *mp*

(Správce vyplatil mezi tím poslední vesničany, kteří, živě rozkládajíce, pomalu se rozcházejí. Též příruční odchází).

recit.

Správce (pozoruje chtivě Barušku).

(♩=♩.) (♩=108).

Květ slib-ný ta-dy za-ne-chá-te... o-prav-du vkus má-te do-brý!

f *p*

Mírně (♩=96).

Ho-lu-bič-ce o-si-ře-lé, ji-stě stý-skat se tu bu-de.

Józa (jízlivě)

Dě-ku-je-me

p espress. *mp* *mf*

Poněkud živěji (♩=108).

pě-kně... zná-me dvor-nost pá-nů! Pojď, Ba-ru-ško! (Odchází s Baruškou).

Správce (volá za nimi).

Nu-že, mno-ho ště-stí

mp *p* *mp* *p*

tam, v tom no-vém svě-tě!

Józa (přes rameno, se smíchem).

Vás pak, by v tom sta-rém ne-sti-hlo nic

f *fp*

(Odešli).

(Baruška se smíchem ohlédne se přes rameno po správci).

Zase poněkud volněji (♩=100).

Správce (v zamyšlení).

zlé-ho. Hez-ké děv-če! Ja-ko kví-tek! Však si líp s ní pro-mlu-ví-me, jen čo hoch ten bu-de

p mf p mf p mp

Kovář vystoupil zatím v pozadí a s nevolí pohlíží na správce.

Pádným pohybem (♩.=92).

Kovář (tvrdě).

Správce (vytrhnut ze zadumání obrátí se).

z do-mu. Do-brý ve-čer! Aj... vy, mi-stře...

ff f>p ff

(♩=100) **Kovář** (chladně).

rád vás vi-dím. Já však po set-ká-ní s vá-mi ne-tou-žil jsem.

f>p pp

Správce (mírně).

Nu... proč tak zhurta na-kva-šen jste?

Mírným pohybem (♩=92).

Kovář.

Dí-vám se jen na to dí-lo va-še, dí-lo zká-zy, zhou-by rod-né ví-sky, kte-rá chlou-bou kra-je to-ho by-la, „če-skou hrá-zí" když ji zva-li na-ši dě-do-vé.

(♩=96). rit.

p *pp* *poco a poco cresc.* *mf* *rit.* *p*

nerozvláčně (♩=96).

Po-čet sou-se-dů se ten-čí stá-le, psan-ců u-bo-hých mno-ží se

p *mp* *mp*

da-vy; zá-sluhou to va-ší odcháze-jí, a-by vlast svou hle-da-li si jin-de, za-tím co tu ci-zá - cký duch zvládne kus té ze-mě, če-ské od sta-le-tí.

p *mp* *mp* *rit.* *dim.*

Jako předešle (♩= 104).

Správce (stále mírně).

Pře - há - ní - te, mi-stře! Po-kro-ku jen sta-ví-te se v ce - stu.

p

Cit ten váš je za - sta - ra - lá ve-teš, prou - du do - by no - vé

(♩= 108)

ne - za - sta - ví. Náš zá-vod je kra - je po - že-hnáním! Hle, jak ro - ste

mp p

mo - hu - tní a sí - lí, na sta pil-ných ru-kou již za - mě - stná - vá, dbát tu

p

ne - lze ci - tů je - dno - tliv - ce, jenž se zpá - te - čni - cky v ce - stu sta - ví, chat by

mp mp mf

chrá - nil prá - vo tr - pa - slí - čí. Po - tře - bu - jem starých va - šich cha - lup,

poco rit. a tempo

p mp p

(♩=96.)

ti - tan a - by vol - ně - ji moh' dý - chat, pro - to pad-nout jest jim bez mi - lo - sti.

p f p

Po - chop - te přec, od - por že je mar - ný... svo - ji ko - vár - nu nám

pp

Kovář.

Živěji (♩=116).

od - pro - dej - te! Z to - ho mra - ku so - tva déšť už bu - de. Sto - jím

mf p mp

pe - vně na své pů - dě rod - né, do - mu, ke kte - ré - mu srd - ce mo - je

mp mp mp

rit.

od dět-ství věr - ně je při-pou-tá - no, ni - kdy, ni-kdy ne - o - pustím!

mp *mp* *f* *rit.*

Jako prve (♩= 96).

Správce.

Ci-tu chce-te o - bě - to-vat ště-stí, kte-ré jin - de na vás snad už če-ká.

p *mp* *mp*

Do-bře va - ši cha-lu-pu vám za-pla-tí - me, by-ste

p *mp* *mf*

ko-vár-nu si kou-pit mo - hl v kra - ji, kde je prá-ce va - ší tře - ba...

rit. *rit.*

Jako prve (♩= 116).

Kovář (vpadne mu do řeči hněvivě).

Znám ty

p *mp*

ře - či svů - dné, ře - či zla - ta, mar - né však jsou všechny va - še sna - hy!

mp *mp* *mp*

Zde chci být, chci po - dr - žet, co mám, a tím zla - tem va - ším po - hr - dám!

rit.

mp *f* *rit.*

Poněkud volněji (𝅗𝅥 = 108)

Liduška (vyšla z kovárny a s rozechvěním naslouchala řeči kovářově; spěchá k němu a zavěsí se na něho).

Nač ty hně - vy, ot - če? Krov ot - ců

f *p* *f* *p*

ni - kdo nám ne - od - lou - dí! Svo - bo - dná je

molto ritard.

p *mp* *p* *molto ritard.*

a tempo

Správce (překvapen a cele zaujat Liduškou).

vů - le na - še! To je va - še dce - ra? Krá - sné, švar - né

p *mp* *pp a tempo*

dí - tě má - te vě - ru! Ne - tu - šil jsem, to - lik vnad že skrý-vat mů - že ko - vár - na ta

p

za - čou - ze - ná... *riten.* Před krá - sou jsem zvy - klý sklá - dat zbra - ně.

Mírným pohybem (♩= 96). (S úklonou.) Buď - te

p

zdrá - vi!

Kovář. Sbo - hem pa - ne! A nechť na - po - sled jste při - šel sta - kým

p *mp* *p*

Oživeným pohybem (♩= 116).

vzkazem. Nechť mi pu - stá vý - heň fi - čí mra-zem, ať ni hře - bu

pp

ne - zbu - de mi kou - ti, spíš ta cha - trč na - de mnou se zhrou - tí,

než bych po - stou - pil z ní tří - - sky je - dné! Zde mí před - ci ži - li,

poco a poco cresc.

zde mi sviť o - ka ne - be - ské - ho prv - ní třpyt, zde jsem pro - žil ro - ky

mp poco a poco cresc.

šťa - stné i běd - né, zde chci dá - le žít,
f
ff
rit.
Mírněji (♩= 92).
Správce.
ať vnou - zi, tru - dě, a kde sto - jím, na té ze - mru pů - dě! Snad se,
p
(Súklonou odchází.) (Kovář vzrušen hledí za ním.)
mi - stře, ča-sem přec jen roz-my-slí - te.
(♩= 96.)
pp poco rit.
Liduška (konejšivě).
Ne-my-sli již na to, ot - če!...
mp

Kovář (hněvivě ulehčí si temným povzdechem).

p

Ci - zá - ka ta zpup - nost smě - lá...

p *mp*

(Jde s Liduškou ke kovárně.)

(Nechav Lidušku vstoupit obrátí se a zasmušile hledí v stranu, kam zašel správce. Patrným je na něm těžký vnitřní boj. Pak,

(♩= 104.)

p *mp* *poco string.* *poco rit.* *mf* *poco string.* *poco rit.* *mf*

3

jakoby náhle rozhodnut, jde k přístřešku, otevře dvéře a volá:)

p *mp* *pp* *mp* *pp* *poco rit.* *p*

3

3/4 9/8

Pádně (♩= 96).

Kovář.

Vá - cla - ve, pojď sem, můj ho-chu!

f

p

Václav (vystoupí, udiven).

Pře - je - te si, mi-stře?

f

p

Kovář.

Po-slyš... po-ho-vo-ří-me si tro-chu...

6

(Jde s Václavem pod jabloň, kde usednou.)

Ještě pádněji ♩= 80.

pp

ff

poco a poco decresc.

Plyně (♩= 104).

Kovář.

Ne-bož-tík tvůj o-tec ze sou-dru-hů byl mi nej-bliž-ší. Rád mám i te-be. A-le vi-díš sám: co z našich lu-hů pro-kle-tý ten ko-mín tr-čí v ne-be, mo-je kovár-na, den ke dni hlušší, zá-hu-bu svou blízkou teskně tu-ší.

p pp p rit. mp

(♩.= ♩.)

a tempo

p

Pro dva už v ní mí-sta ví-ce ne-ní — la-dem le-že-la by

Mírněji (♩= 96).

mla-dá sí-la— těž-ké mi, věř, slov těch pro-ne-se-ní:

pp mp

hle-dej so-bě, hochu, jin-de dí-la.

široce p f pp

Opět plyně (♩= 104).

Václav (dojat).

S bo-le-stí bych, mi-stře,

krá-čel ztad. I mně nej-líp na tom u vás mí-stě.

Jako předešle (♩= 116).

Zdar-ma chci vám

mp

pra-co-va-ti rád— Ča-sy le-pší na-vrá-tí se ji-stě.

(♩= 108.) **Kovář.**

Mírněji (♩= 96).

Bo-hu-žel, v to na-dě-je jsou ma-lé. Jdi jen, ho-chu,

v ji-ný kraj! Věc u-vá-žil jsem zra-le. K če-mu snít

nad prá-zdnou ko-va-dli-nou? Jin-de lep-ší žně pí-li tvé ky-nou.

Jdi jen, Vá-cla-ve! Líp tak to bu-de. Zdar a

p mp p mp mp mp p mp mp

rit. e dim. — a tempo — Opět živěji (♩ = 116).

ště-stí pro-vá zej tě všu-de. Vzpla-ne-li má vý-heň

a tempo

rit. e dim.

f pp

v za-šlém ja-se, ve-se-lej se u ní se-jdem

mf

Pádným pohybem (♩. = 92). — Václav (tiše, rozpačitě).

za-se! Pů-jdu te-dy!

f p

(♩ = ♩.).

rit.

Dřív však, mi-stře, vám vše-chno co mou du-ší zmí-tá

pp

rit.

Mírně a jemně (♩= 88).

sdě-lím: že zde dra - hý po-klad za-ne-chám, se svým srd-cem,

p *pp* *mp*

(♩=96).

se svým ště-stím ce-lým. A chci vě-dět, zda ten kle-not dra-hý

mp *pp* *mp*

do ná-vra-tu za-cho-vá-te pro mne. Až vám řek-nu:

mf *p*

do-by-ly mé pe-vné sna-hy ú - tul-né hní - zdo pro dvě mla-dé du-še skro-mné,

mp 3 *mp* 3

Li-du-šku si pod stře-chu teď vlast-ní u-ve-du, tam ží-ti bu-dem' šťa-stni — zda-li zvo-lá-te: buď ví-tán sy-nu!?

pp mp mp mp p fp

Živěji (♩= 116).

Kovář (jenž napiatě poslouchal, polou s výčitkou, polou s hněvem).

Jak-že? Li-du-ška, že taj-né svaz-ky s te-bou má?

O něco mírněji (♩= 104).

Václav (vřele).

To sva-zek či-sté lá-sky, jež nám v du-še vlé-tla ja-ko pa-prsk ne-be-ské-ho svě-tla. O, že-hnej-te jí!

mp mp p p mp

(♩= 92).

Ta na-děj se mnou pů-jde v ji-ný kraj a hvě-zdou všu-de zá-řit mi bu-de v ce-stu te-mnou.

Vzrušeným pohybem (♩= 132).

Kovář (vzrušen jde ke kovárně, prudce otevře a volá:) „Ludmilo!"

(♩. = ♩).

(Liduška vystoupí a překvapena přísným vzhledem kovářovým, tázavě na něho hledí. Kovář vede ji k Václavovi.)

Kovář (přísně).

Recit.

Prav-da-li, že je-mu za-da-la's srd-ce svo-je?

S velkým výrazem (♩=88).

Liduška (s pláčem vrhne se mu kolem krku). **Kovář** (náhle dojat přitiskne ji k srdci).

ff *poco riten.* *mf* *mp* (♩=80). *p* *mp*

a tempo (♩=88.) **Kovář** (měkce).

Ne-hře-ši-la's! Dív-čí du-še rá-da svě-ří se jen té, jíž

pp *mp* *mp*

(Pustí Lidušku z náruče a podá Václavovi ruku.)

ne-máš ví-ce... (♩=96). Ko-nec hně-vu! To-bě zů-sta-ne, měj ru-ku na to!

mf *pp* *p* *mp*

Do-bré srd-ce máš a pil-né dla-ně— to mi ví-ta-něj-ší

p *mp*

Živěji (♩= 116).

na-de zla-to. Do svě-ta se vy-dej, vy-bo-juj si žín-ku,

p mp mp mp

ro-din-ný krb te-plý, per-lí-kem svým pá-dným! Jdi, můj ho-chu!

mp mp mp

Do-mů vrať se ja-ko ví-těz!

f

Liduška (hledí udivena s jednoho na druhého).

Jak-že? Vá-clav že nás o-pu-stit má?

mf p

Mírněji (♩= 112).

Václav (přistoupí k Lidušce, vřele).

Ví-ra vlá-sku tvo-jí, lá-sku věr-nou, mo-cí sva-tou

mf mf p

paž mou vzpru-ží, a-bych zá-hy do-byl kro-vu své-ho vlast-ní - ho a šťa-stně zro-bil

p *mf* *p* *mf*

poco rit.

Živěji (♩=112). **Kovář.**

do - mov no - vý pro Lid - ku svou zla-tou! Tak tě rád mám, sy - nu!...

p *poco rit.* *fp*

A dnes je - ště na ce - stu se so - sta - tní - mi vy - dej! Ško - da ka - ždé

Volněji (♩=100).

Václav (bolestně překvapen). **Liduška** (prosebně). **Kovář** (těší ji).

chví- le. Dnes už jít mám? Ot - če! Bu-de a - spoň me - zi svý-mi. Roz - lu - ky bol sne-se

p *mp* *mp*

Václav (resignovaně). Kovář.

líp. Nuž, te-dy, po-sle-chnu vás. Do-bře máš, můj ho-chu!

p mf p mp p mp

Opoznání mírněji (♩= 96).

Liduška. Václav (těší ji).

Na ce-stu se při-prav... čas je... vzmuž se! Bo-že! Lid-ko... však zas shle-dá-me se...

mp p mf p mp

(Vyvine se z náručí Liduščina a přistoupí ke kováři, podávaje mu v pohnutí ruku.)

(Mluveno)

vždyť jen k vů-li to-bě do svě-ta jdu! Dě-ku-ji vám

mp p p

Kovář (přemahaje pohnutí).

(Václav odejde do kovárny.)

p

za vše... Ne-ní za co, ho-chu... bůh tě po-zdrav... teď však po-spěš.

p

Kovář (hledí za ním).

(K Lidušce.)

Chu-dá če-ká ho jen od-pla-ta— však ať v že-brá-ckém tě spa-tří kro-ji,

vždy-cky, boh-dá v ňa-drech Lid-ky mo-jí po-klad naj-de: srd-ce

Vystěhovalci přicházejí rozloučit se s kovářem; někteří mají rance a uzlíky, jež odkládají za jabloní. Strouhal se ženou a dětmi vyjdou ze své chalupy.

Živěji (♩= 116).

ze zla-ta!

Józa.

Sbo-hem, mi-stře! Do-bře se tu měj-te!

Kovář (tiskne mu ruku). **Dvořák.** **Kovář.**

Sbo-hem, Jó - zo! Zdráv tu buď-te! Zdráv se vrať-te!

Strouhal. **Kovář.** **Brázda** (podává kováři ruku, avšak pro pohnutí nemůže ze sebe vypravit slova).

Spá-nem bo-hem, mi-stře! Na shle-da-nou v lep-ším ča-se!

Kovář (pohnut). **Strouhalka** (podává kováři ruku). **Kovář** (ke všem).

Sbo-hem! Vzpo-meň-te si na nás! Jen ne-zou-fej-te!

mp *mf* *f*

(Mezitím vjel v pozadí na jeviště vozík tažený koníkem, částečně naplněný zavazadly.)

Líp vám bu-de tam, kde do-mo-vem je vol-nost, než vo-tro-ctví ú-pět ta-dy!

f *p* *mf* *p*

(Václav, vypraven na cestu, vyjde z kovárny.)

Liduška (jež se loučila s vystěhovalci, spatří Václava).

rit.

Tak už te-dy pů-jdeš?

f *sfz* *rit.* *p*

(♩=96). **Václav.** Lid-ko! **Vystěhovalci** (udiveni). Vá-clav! **Józa** (ke kováři). Vá-clav, ten jde ta-ky s ná-mi? **Kovář.** Do svě-ta jde na zku-še-nou... v po-sled-ní se roz-hod chví-li. **Liduška.** Vá-cla-ve! Můj ho-chu! **Václav.** Lid-ko, ne-ní zby-tí.

p *mp* *p* *mf* *p* *mf*

Živěji (♩=112). S bo-hem! **Baruška** (k Józovi). Bez te-be co po-čnu? **Józa.** Však se za-se vrá-tím! S bo-hem!

p *poco a poco cresc.* *molto rit.*

(Kovář sevře Václava v náruč a políbí ho na čelo. Pak potřese mu pravicí. Václav obejme slzící Lidušku, která se k němu úzkostlivě přitulí.

Volněji (♩= 88).

Józa poceluje Barušku. Někteří naklá- dají zbývající zavazadla. Děti vyskočí na vůz, který, obklopen vystěhovalci, zvolna odjíždí.

Liduška a kovář vyprovodí je do pozadí, kde Václav ještě jednou vroucně obejme Lidušku a naposled stiskne ruku kovářovi. Dlouho hledí kovář s Liduškou za Václavem a vystěhovalci, kynouce jim na rozloučenou až zmizejí s obzoru. Osamělvše, vrátí se do popředí.

ff mf f mf f mf

f poch. rit. a tempo mf molto rit. ff a tempo p

(♩= 92). pp morendo mp dim.

Kovař.

Tak už te - dy, Li - du - ško má, vši - chni

a tempo mf p

Oživeným pohybem (♩= 116).

přá - te - lé a zná - mí teď se s ná - mi roz - lou - či - li.

p *pp*

O - sud ne - šťa - stných těch psan - ců hoř - ko - stí du - ši mou

pl - ní, srd - ce sví - rá!... Do vy - hnan - ství od - chá - ze - jí,

poco a poco cresc.

u - bo - žá - ci o - chu ze - ní, do vy - hnan - ství v ze - mě ci - zí, jak

mp poco a poco cresc.

mp poco a poco cresc.

před věky če - ští bra - tři, když jim ví - - ru,

stat - ky dr - ze lou - pil

Volněji (♩=96).

u - chva - ti - tel ne - na - syt - ný!

Kéž bych chví - le té se do - žil, ú - čto - vat až ná - rod bu - de ska - ta - nů těch ci - zí ro - tou, kte - rá k trů - nu bro - di - la se kr - ví če - ských mu - če - ní - ků!

molto rit.

(Hněvivě zvedne kovář zaťatou pěsť a zírá zasmušile před sebe.)

Široce a pádně (♩= 88).

(Liduška klesne mu na prsa.)

poco string.

(Kovář něžně se k ní skloní.)

ff *fp* *mp* *rit.*

(♩= 76).

(Chápe její stesk, usměje se a hladí ji konejšivě po tváři. Pak pokyne ke kovárně jakoby říci chtěl,

pp *mp* *ppp*

že ten drahý domov je teď už jedinou jejich radostí a nadějí).

rit.

pp *p*

Opona zvolna padá.

(Odvádí Lidušku zvolna domů.)

Živěji (♩= 104).

pp

(Nechav Lidušku vstoupit, kovář, znovu vzrušen a pln zloby ohlédne se ještě po továrně, která ztápí se v záři zapadajícího slunce. Pak vejde.)

Široce.

ff

Opona rychle spadne.

Rychle.

sfz *fff*

Konec prvního dějství.

Předehra k druhému dějství.

Mírným pohybem (♩= 120). pp molto ritard. Volněji (♩= 88). pp mp

mp mp mp mf p

Tempo I. pp molto ritard. Jako prve. pp mp

mp mp mp mf p

(♩= 104.) p poco rit. mf Tempo rubato. (Quasi ♩= 100.) p mp

mp p mf mp rit. p a tempo

mp mf mf

mf rit. p a tempo mp mp poco a poco

mp accelerando mp ritenuto f a tempo p mf

mp pp p pp p p

Poněkud živěji (♩= 112).

p mp p mp

mp mp mp mp mp

mf mp mf mf poco rit. pp

Poněkud mírněji (♩= 108).

mp

mp

mp

mp

poco a poco ritenuto

mf

f

mf

p

p

Rozechvěně (♩= 120).

mf

mf

p

rit.

pp

Mírněji (♩= 108).

mp

mp

mp

mp

poco a poco ritenuto

mf

f

mf

p

(♩= 100.)

pp

mp

mp

rit.

mp

Široce (♩= 69).

p *f*
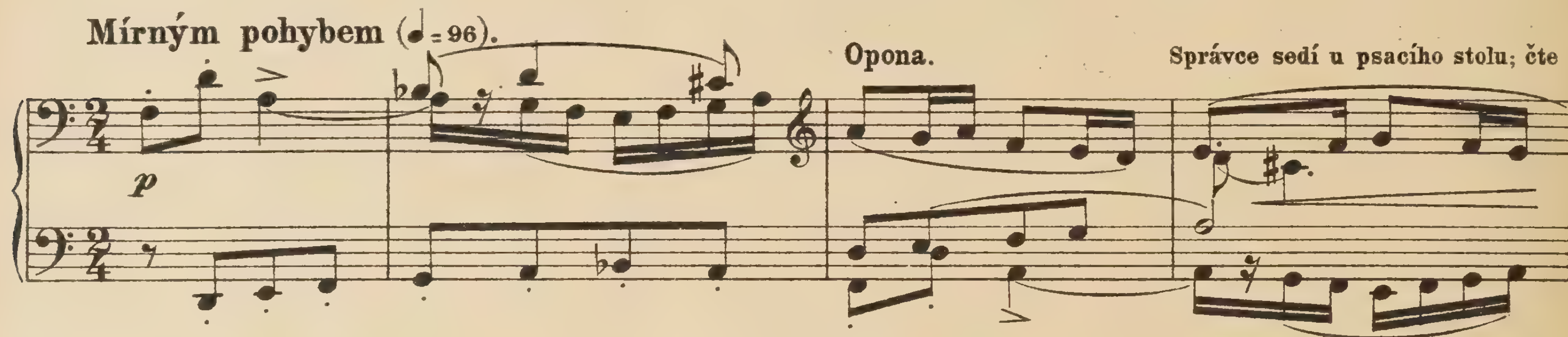
a tempo
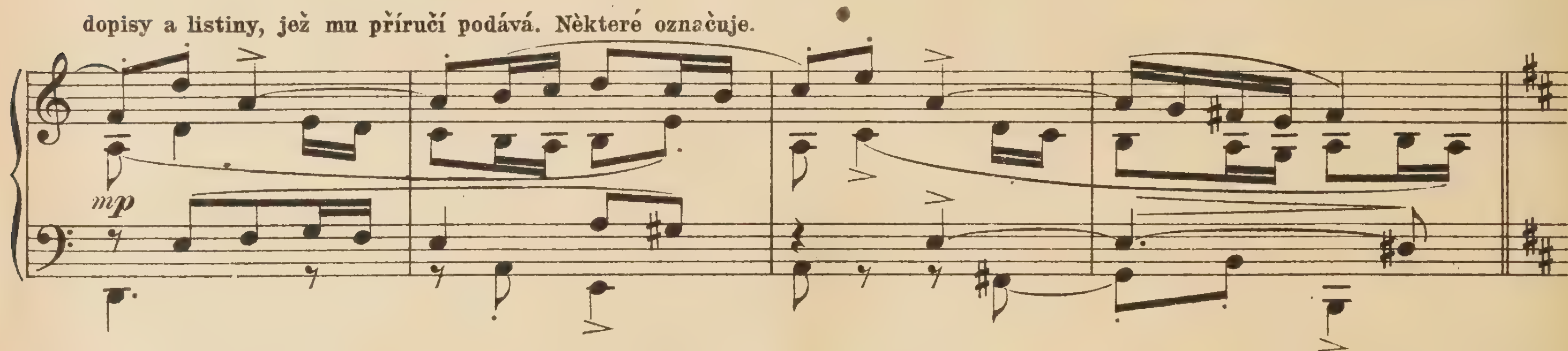
pp
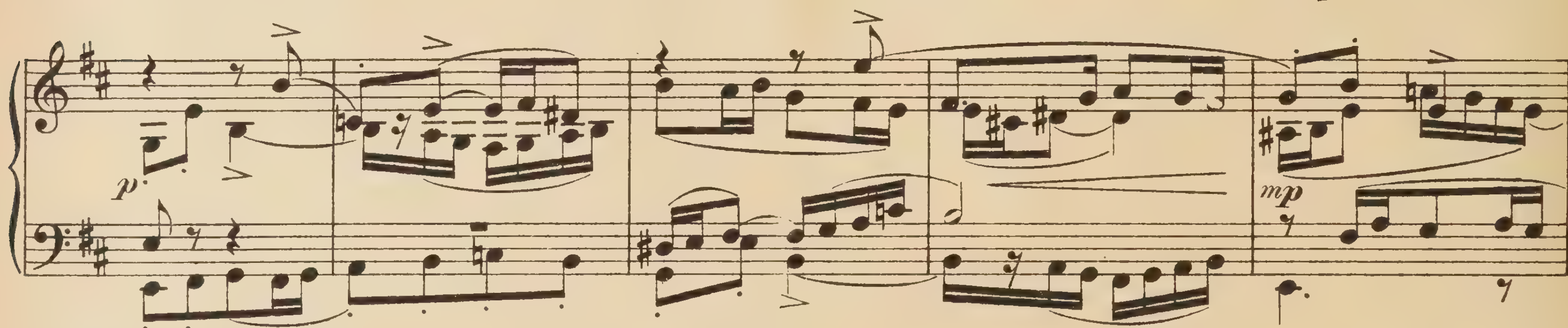
ppp

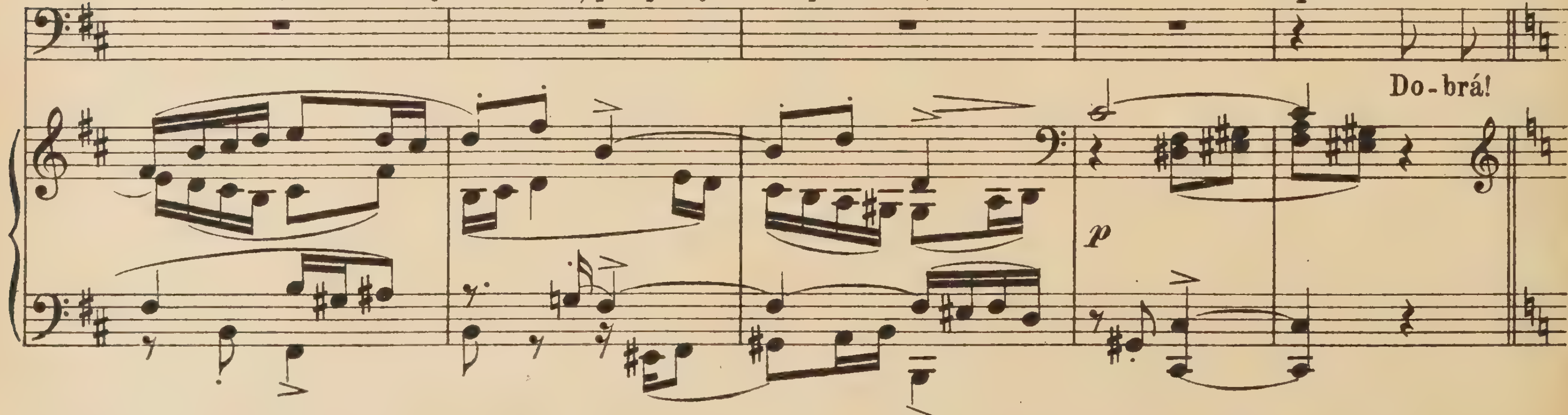
Dějství druhé.

S přepychem zařízená přijímací síň v prvním poschodí správcovy villy při továrně, s otevřenou, o dva stupně vyvýšenou prostornou verandou, s které je výhled přes vrcholky stromů malého parku na tovární komíny. Z nich jeden (jako při dekoraci prvního dějství) ostatní přečnívá. Na verandě bohatě prostřená tabule, připravená pro hostinu. Vlastní síň připojuje se dvěma oblouky k verandě, jež je z venčí po obou stranách spojena s loggiemi. V levém oblouku stojí elegantní, barrokovému slohu síně přizpůsobená, kulatá kamna z bílé majoliky. Na téže straně, v předu, dvéře vedoucí do předsíně; mezi těmito a kamny pohovka, vykládaný stůl a dvě křesla; nad pohovkou zrcadlo a po jeho stranách na zdi několikaramenné, zlaté svícny. Pravá strana vyplněna je takto: v oblouku proti kamnům stolek pro stolní náčiní, v předu zasklená knihovna, plná skvostně vázaných knih. Na knihovně, mezi dvěma ozdobnými svícny, starožitné hodiny, na zdi pak obraz, znázorňující mythologický výjev. Mezi knihovnou a stolkem dvéře vedoucí ke správcovu bytu. Na téže straně, poněkud do středu, v předu šikmo psací stůl s křeslem a tabourettem. Stůl je postaven tak, aby správce každého z předsíně vstupujícího měl ihned na očích. Se stropu visí drahocenný lustr se svícemi. Celá podlaha pokryta je těžkou kobercovou látkou, na které uprostřed síně rozprostřen je perský koberec. Letní slunný den.

(♩= 104.) (Čte a podepisuje dále.)

p *mp*

(Nahlednuv do dopisu ihned jej zase vrátí příručímu.) (Vezme poslední listinu a pozorně ji čte.)

To zde věc je dnů až pří-štích!

mp *mp* *f*

Volněji (♩= 92).

(Pojednou vzrušen vyskočí.)

Ko - ne - čně! Ko - vá - ře má - me v kle-štích!

f *p*

(♩= 104.)

Teď už ne - ní pří - liš vzdá - len

f *p* *p*

♩ = 96.

den, kdy mu vše - chno dá - me na bu - ben! Sta - rou je - ho

fp marcato

cha - lu - pu to - vár - na teď draž - bou kou - pí, zbo - ří

vše - chno všu - dy, a kde stá - la kdy - si ko - vár - na,

Přiručí.

hlad - ká ce - sta po - vi - ne se tu - dy. Však to stá - lo prá - ce!

dimin.

pp

Spravce.

Tři ro - ky vzdo - ro - val nám vzpur - ně ten štva - vý

mp mfp

Volněji (♩= 88).

(Zamyslí se.)

li - dí na - šich rád - ce. Jen té hol - ky je - ho je mi lí - to.

p mf > p p

(Pojednou jakoby v něm uzrál nějaký plán.)

(♩= 104.)

Ško - da vě - čná... U ko - vá - ře za - stav - te se...

mfp p

ne - chať v záj - mu vlastním na - všti - ví mne. Rád bych je - ště je - dnou pro - mlu - vil s ním.

mf f

(Příručí s úklonou odejde.)
(♩= 96.)

Správce (luskne prsty).

Drá-ždi mne ta ko-vá-řo-va dce-ra!...

(Zamyslí se opět.)

p *mf* *mp* *mf*

Hez-ké děv-če!... Mou-drá kdy-by by-la...

Příručí (otevře dvéře a uvádí Lidušku).

Jen dál!... Ne-boj-te se...

mp *p*

(Příručí významně usměje se na správce, zamne si ruce a s úklonou se vzdálí.)
(♩= 100.)

Správce (překvapen).

Hleď-me... ná-vště-va to vzá-cná vě-ru.

p *f* *p* *f*

Mra-čnem spo-ru tří-le-té-ho, prv-ní za-svit pa-prsk jas-ný!

mp *p* *p*

Ví - tá - na mi buď' - te!... Čím vám mo - hu slou - žit?

mp mf p mf

Liduška. Pros - ba mne k vám ve - de.

Správce. To rád sly ším!

p p mp p

Od srd - ce rád vy - ho - vím vám, bu - de - li to v mo - jí mo - ci.

Mluv - te bez o - sty - chu. Pro - sím, po - saď - te se.

p mp

Liduška usednuvši na tabourett s nedůvěrou hledí na správce. S počátku mluví nesměle, ale průběhem vypravování, hlavně při vzpomínce na zašlé, šťastné doby, stále víc a víc se rozehřívá, až při líčení zkázy Lešetína přejde opět v ponurý tón.

Poněkud živěji (♩= 116).

p mf rit.

Mírně (♩= 88).

Liduška.

Krá-sně bv-lo v Le-še tí-ně! Ves-ni-čka ta pro-sto-mi-lá

pp p

ro-bát-ko jak v mat-ky klí-ně, u-ta-je-na svě-tu, ži-la. Ja-ko v taj-né

p p pp

skrý-ši ta-dy u-chrá-nil se od-kaz dě-dů, mno-ho pro-sto-váb-ných sle-dů

p p

v ži - tí, kro - ji z prch-lé vna - dy. Krá - sně, krá - sně by - lo

Mírně živě (♩= 112).

v Le - še - tí - ně! Ži - vot ply - nul ja - ko v sně - ní.

Od set - by až do žní ča - su — z lé - ta do je - se - ni, pro - vá - ze - la

ra - dost mla - dou cha - su. Ho - spo - dá - ři o ne - dě - li s roz - ko - ší si

poco rit. *a tempo.*

po - se - dě - li ve sta - ři - čké lí - py stí - nu.

p

Zvo - ni - la tu ví - čka z cí - nu, ho - vor ply - nul vol - ně kru - hem,

pp

ze - všad zně - ly mi - lé hla - sy, v lás - ce jen tu

žil druh s dru - hem. Ba sám fa - rář bě - lo - vla - sý

mf *pp*

Vážněji (♩=100).

u - se - dal si me - zi ni - mi; ji - nak vá - žný du - ší rád - ce,

p

mi - lo - val zde žert a šprý - my do - brý pa - stýř to - ho

Živěji (♩=112).

stád - ce. Mlá - dež v jas - ných bar - vách stuh

p

cresc.

hrá - la ja - ko kví - tím luh a vsí če - ské zpě - vy zně - ly,

mp

poco rit.

s vís - kou já - sal ú - val ce - lý!

cresc. *poco rit.*

Volněji (♩= 84).

Krá - sně by - lo v Le - še - tí - ně!

(♩= 100).

Až tu s vá - mi no - vý ruch roz - vl - nil se v je - ho klí - ně, v pe - klo změnil klid - ný luh.

Rozechvěně (♩= 116).

Pod - ma - ni - vý proud ten no - vý, ja - ko had se

ti-chým na-šim krajem pla-zí, ni-čí skromných chy-ší kro-vy,

rva-vě ce-stu v před si ra-zí.

Klidněji (♩= 108).

Cha-ty, kde ja-ká tu by-la,

vše-chny dá-vno svý-mi zve-te: už jen ko-vár-na tu zby-la. a i

tu nám vzí-ti chce-te.

Správce (konejšive).

Dlou-ho dost, věř-te, ta-dy ži-la... ne-div-te se... doslou-ži-la.

Ještě klidněji (♩= 100).

Liduška.

Vím, že pro vás nemá ceny chata chudá, slaměná,

jak hnízdo ptačí proti domům vašim. Nám však stačí!

Ba nám milejší než koba zlatá Nechte nás tudál žít,

třeba v trudu, pro celý svůj život vám vděčna budu.

Živěji (♩= 116.) **Správce** (laskavě).

Teď už ro - zu - mím vám! Ne - ní snad - no

mf *f*

spl - nit přá - ní va - še, a - le přes to po - ku - sím se

p

(♩= 108.) **Liduška.** *poco rit.*

změ - nit, co už roz - hod - nu - to. Jak jste la - skav. Smí - me

pr. r. *l. r.* *mp* *mp* *poco rit.*

(♩= 100.) **Správce** (úlisně).

dou - fat?... Což mým slo - vům ne - vě - ří - te? Či snad zra - dy

p *mf* *a tempo* *mf*

poco ritard.

bo - jí - te se? Kdo - by kla - mat od - vá - žil se, vás, tak pro - sto - mi - lé

poco string. *a tempo* *poco ritard.*

p *mf* *p* *dim.*

dí - tě?

Liduška (plaše). **Mnohem živěji** (♩ = 116).

Pa - ne, u - staň - te již... pro - sím! Ne-mluv - te tak...

p *mp*

Správce (stále ulisněji).

Rád chci vy - ho - vět vám. U - važ - te přec: vše - ho do - sá - hne - te

p *mp*

hra - vě. vše-chny va - še tuž - by spl - ním,

mf

Rozechvěně (♩ = 116).

rod - ný dům vám

p

vrá - tím mi - lý... ště - stí... ra - dost... krb ro - din - ný...

mp

(Uchopí ji za ruku.)

V ko - vár - nu zas ži - vot klid - ny na - vrá - ti se. Nu - že, chce - te?

mf *molto rit.* *a tempo* *f*

Liduška (se mu vytrhne).

mf Nech - te mne! *p* Těch sli - bů teď se dě - sím!..

Správce. (♩= 112.)

A proč dě - sí - te se?

p *fp*

Ne - hro - zím přec. *p* Jen ú - pěn - li - vě o - lás - ku va - ší že - brám.

mf *rit.* *rit.*

Jako prve (♩= 96). (V největším roztoužení.)

Srd - ce mé jen po vás tou - ží! Sním jen o vás, v my - sli

pl - né svě - žích vzně - tů pů - va - by zřím ste - ré rá - je vá - bné

lá - sky. Vše vám dám, jen vy - slyš - te mne...

pp rit. *rit.*

Vzrušeně (♩= 126).

Liduška (s odporem, v němž jeví se největší opovržení).

Kou - pit si mne te - dy chce - te?!...

Ja - ko Ba - ru - šku chtěl by - ste mne zni - čit?...

(♩= 112.)

Ra - děj ze - mru v bí - dě,

než bych od vás sky - vu chle - ba vza - la.

Vroucně (♩= 100). *f* (V zanícení pozvedne oči vzhůru.)

Vě - řím v spra - ve - dl - nost bo - ží, bdě - lou chrán - ky - ni cti dív - čí, v je - jí moc - nou ru - ku msti - cí!

poco a poco riten.

a tempo

Správce (stále ještě důvěřivě).

Před - sud - kům těm klamným mou - dře vý - host dej - te!

poco a poco rit.

(Blíží se k ní rozechvěn.)

Zá - ří - cí vám ště - - stí ro - ze - ví - rá ná - ruč, ví - tá lá - - sky

(♩= 96.)

molto rit.

Rozechvěně (♩= 132). **Liduška** (hněvivě).

bla-ho! Pro-to to-lik sli-bo-val jste? Nech-te si to ště-stí svo-je

fp fp fp

i to bla-ho lás-ky! **Správce** (pojednou násilně). Ne, teď už ne-pu-stím vás! (Vášnivě sevře ji v náruč.)

fp f f

Liduška (prudce ho od sebe odstrčí). f p Pryč o-de mne... bí-dá-ku!

Správce (zachytiv se stolu rychle se vzpamatuje, urovná si šat a příšerně pozměněn, s pohledem plným nenávisti hledí na Lidušku; temně:)

Zvolna (♩= 84). p Chtěl jsem po-mo-ci vám

pp rit. a tempo

z nou-ze... vám i ot-ci... chtěl jsem změ-nit trud-ný o-sud, jenž vás če-ká!

Vy však po-hrd-la jste zpu-pně vhr-dé pý-še do-brou vů-lí s lá-skou spia-tou.

(♩= 88.)

Však se na vás kru-tě vy-mstí ne-roz-vá-žný čin ten

Poněkud živěji (♩= 96). (S mrazivým výsměchem.)

zá-hy. Tu svou pý-chu dra-ze spla-tí-te mi! Dál už ne-chci

p *mf* *mf*

pro-sit po-ní-že-ně! (Hrozivě.) *f* *ritard.* Z ko-vár-ny vás vy-štvu bez mi-lo-sti!

f *ritard.*

Velmi živě (♩= 126).

(Opět výsměšně.)

p Pak snad srd-ce va-še změ-kne! *f* **Liduška** (hrdě). Ne! Srd-ce mo-je? To už ne-změ-ní se! Svo-ji *ritard.* čest a do-bré jmé-no nad po-zem-ské stat-ky ce-ním!

a tempo *p* *f* *sfz*

Jako prve (♩= 100).

f

A víc kdy-by ne-zby-lo mi, *poco a poco riten.* než ty kle-no-ty dva vzá-cné, je-ště dost bo-ha-tou bu-du... *a tempo* *f* A i vbí-dě trud-né *poco a poco* ú-tě-chou mi

poco a poco riten. *p* *a tempo* *mp* *mf* *decresc.* *poco a poco*

rit. (♩= 96.) *molto ritard.*

pro vždy bu-de vě-do-mí to krá-sné, že jsem u-chra-ni-la do-bre jmé - no svo-je!

rit. *pp* *in tempo* *mf*

Pádně (♩= 88). **Kovář** (vstoupí a překvapen hledí na Lidušku).

Lid-ko! Di-tě! Jak jsi při-šla v ta-to mí-sta?

f *p* *f*

Liduška (rozpačitě). **Živěji** (♩= 104). **Kovář** (s výčitkou).

Správ-ce jen jsem pro-sit chtě-la... Ja-ky na-pad! Pro-sit ne-smí

p *mf*

ko-va-řo-va dce-ra! Jdi jen klid-ně do-mů!... Věc svou sám uz

mf *p*

(♩. = ♩ = 104.) (Liduška odejde.)

vy - ří - dím si!

Správce (chladně a upiatě).

Do-bře že jste při-šel, mi-stře.

Kovář.

Proč jste pro mne po-slal, pa-ne?

Správce.

My-slím, dost že by - lo spo - rů. Líp vám bu - de, po dobrém když ko-vár - nu nám od - pro - dá - te.

Pe-níz slu-šný na - bí - zím vám vel - ko - du - šně, ač jste pro - ce - sy už pro-hrál všechny!

(♩. = 96.)

Kovář.

Ba že, brá-nil jsem se o-de-všad ne-pří - te - le

p pp

vel-moc-né-ho své-vo li: zde jste spusto - ši - li setby lí-chu, tam zas

ja-bloň, sa-du skromnou pý - chu, zde mi sved - li vo-du do ro - lí,

cresc.

me-ze po-ru - ši - li lá - nu mého... vý-hod zne-u - ži - li sil-něj-ší-ho.

mf

Rost-ly spo-ry po de-šti jak hři-by, roz-vlé-kly se v dál-ky

pp

ne-do-hledné, kři-ví svěd-ci, ú-skok, a mé chy-by pro-ti mně jsou

zbra-ně va-še běd-né. Tru-chli-vo tam u mne... ti-cho všude.

dim.

(♩= 104).

Je-nom ví-tr do ko-mi-na hu-de

pp *mp* *mp*

Ob. *mp* *mp*

Kl.

pro - ni - ka - vě žal - né skře - ky své, o - knem lom - cu - je,

mp *mp*

Stejný pohyb (♩= 104).

krov se - šlý rve. Kla - di - vo mé od - po - čí - vá, v pu - sté

pp *mp*

vý - hni pa - vouk ty - je, nou - ze hro - zeb - ně se dí - vá

p *mf* *pp* *mp*

v jiz - bu, kde jen smu - tek ži - je. A kol ko - lem ne - ná - vi - sti dech ze - všad

mp *mp*

o - ví - vá mne žha - vě; „ko - vář če - ský“ ci - zin - cům je pro po - směch,

po - tup - né jen sly - ší od nich vře - sky.

Živěji (♩ = 112).

Do - bře ví - te,

že jen křiv - da či - rá zví - tě - zi - la na po - zem - ském sou - du, však nechť

ce - lý svět na mne se sbí - rá, já své pů - dy ne - vy - dám ni

hrou - du! Pří - sa - hám to k bo - hu, jenž vi - dí spra - ve - dli - vou

pp *mfp*

věc mo - ji; nechť se pe - klo sa - mo s vá - - mi spo - jí, ne - po - ši - nu

pp *fp* *f*

(♩= 112).

Správce (jizlivě).

od - tud svo - ji no - hu! Vám mír - nost líp než hněv by slu - še - la!

mf *p*

Dost to - ho ple - ve - le i v to - vár - ně ta ne - ú - stup - nost va - še již

3

Volněji (♩. = 100).

roz-se-la. Vždyť dá-vno zná-mo nám, že vše-chen vzdor, jenž pro-ti nám se zdví-há,

mp *p* *p* *mp*

v ko-vár-ně se po-taj-mu sbí-ha.

rit. 3

Živěji (♩ = 112).

Kovář.

V ne-ště-stí druh dru-ha hle-dá,

mf *rit.* *f* *fp* *f*

spo-le-čně pěsť k po-mstě zve-dá!

3

Správce (podrážděně).

Jen chá-try se za-stá-vá-te!

fp *fp*

Vzrušeně (♩ = 120).

Kovář.

Chá-try? Špa-tně lid ten zná-te! Až hněv je-ho vy-vsta-ne jak lvi-ce,

mp *mf* *mp* *mf*

až ne-sne-se kru-tých ú-trap ví-ce, je-dním sko-kem ty-ra-ny své zdá-ví-

mf mf

(♩= 116).

moře bo-dá-ků ho ne-za-sta-ví!

Správce.

Dost už! Teď sám jste pro-zra-dil se!...

mf p

Odměřeným pohybem (♩.= 108).

Je čas, by-chom sú-čto-va-li. Zba-vím se vás!

p

Po-koj bu-de! Li-du mé-mu hla-vy plé-sti tak-to dál už ne-bu-de-te!

(Vezme se stolu listinu a ukazuje mu ji.)

Hle, tu li - sti - na, jež mo - cí prá - va ko - vár - nu nám o - de - vzdá - vá!... Viz - te, to váš or - tel!

p

Kovář (hněvivě). *rallent.* Jak - že? Můj or - tel? *f* Můj or - tel?

rallent.

Rázně (♩. = 104).

(Uchopí listinu, roztrhá ji a hodí správci pod nohy.)

f Pa - pír po - psa - ný to lží je pou - ze! Cá - rů sto i kdy - by - ste ta - kých mě - li, vás ne - lek - nu se! U - brá - ním co dlou - há

f *marcato*

lé - ta há - jil jsem ru - kou mo - zol - - nou! Té va - ší

trý - zně vši - chni dost už má - me, já i lid ten

(𝅗𝅥. = 120).

po - ro - be - ný, jejž vzdor spra - ve - dli - vý z dí - len že - ne

(♩ = 𝅗𝅥.)

k vám, by le - pší - ho již do - má - hal se o - su - du!...

sfz f

Správce. (♩ = 108).

K smí - chu je mi řeč ta va - še! Jen ať při - jdou! Rád se na to

rit.

p pp

Mírně živě (♩=126).

(Kovář podívá se na správce, jde ke dveřím a otevře je.)

(V téže chvíli vstoupí dělničtí předáci v pracovních halenách.)

Kovář. *mf*

po-dí-vám! Tož, hleď-te, tu jsou! Pojď-te dál jen,

p *mp*

p *mp*

(♩=132).

Správce (zlostně ke kováři). *f*

bra-tři! Če-ho od-va-žu-je-te se? Jdě-te! A co vy tu chce-te?

mf (K dělníkům.)

p *mp* *poco a poco cresc.*

Dělník (klidně, avšak pevně). *mf* *rit.*

Jen co pří-slu-ší nám!... Ú-le-vy chcem... prá-ci po zá-slu-ze ceň-te... ci-zí

rit. *a tempo*

f *rit.* *mf a tempo* *rit.* *p a tempo*

Správce (jízlivě). *rit.*

řeč nám ne-vnu-cuj-te! A víc nic už ne-žá-dá-te? Cha-cha-cha-cha.

f *rit.*

(♩= 112).

Kovář (klidně a smířlivě).

Kam jste, li - dé, roz - um da - li? A přec, do - brá vů - le vše to v sou - lad sve - de.

(Podívá se útrpně na dělníky a pak obrátí se k správci).

Tempo rubato (Quasi ♩= 100).

p

Jen se po - dí - vej - te do těch lid - ských dou - pat bí - dných, slyš - te pláč a ná - řek zu - bo - že - ných dě - tí!

poco rit.

mf *mp* *p*

a tempo

mp

Od ji - tra až do sou - mra - ku, v kom - žích bí - dy, z cá - rů tka - ných,

mp

pra-cu-jí tu za žold hří-šně cha-bý mu-ži ry-sů po-tr-ha-ných, ble-dé

mf mf rit.

poco a poco accel.

že-ny kal-ných zra-ků, i sval ú-tlých dí - tek sla-bý, v po-tu, sl-zách,

p a tempo mp mp

tru-du, hla-du, slou-ží lid ten do ú - pa-du zla-té

mp mp

f riten. mf a tempo mp

mo - dle, kte-rá ry - je těž - kou no - hou je - ho ší - je, kte-rá

f riten. a tempo p mp mp

krev i mí - zu z tě - la ssa - je, s bí - - dou lid - skou si jen

pp *p* *pp* *mp* *mp*

Poněkud živěji (♩= 116).

hra - je. O - de - všad (Odtud se vzrůstajícím zápalem.) *mp* na nás se tla - čí, škle - bí po - tu - pně a

p *mp* *p* *mp* *mp* *p* *mp*

mra - čí ci - zo - ta; vám ku po - smě - chu cha - trč na - še sta - ro - svět - ská, —

p *mp* *p* *mp* *mp*

— si - vá stře - cha v rou - ně me - chu, *mf* kroj a sprá - va ži - tí vše - cka. *poco rit.*

mp *mf* *mf* *poco rit.* *pp*

(♩= 108).

Nám vše va-še zvů-le drá-sá, nám zmar i slo-vem bo-žím hlá-sá. Vzpo-mín-ka, jež srd-ci zby-la, i to kou-zlo če-ských zpě-vů, i řeč na-še, rod-ná, mi-lá, to vše je vám jen k po-tu-pě a hně-vu,

mp *mf* *f* *poco a poco riten.* *p* *poco rit.*

Rozechvěně (♩= 116).

(Správce učiní rukou odmítavý pohyb.)

mf a tempo

a-no... to vše vám k po-tú-pě a hně-vu! Vzá-ští žha-vém,

a tempo *mf* *p* *mf*

lí - tém vzte-ku vy - há - ní - te z ú - do - lí mi - le - né ty hla - ho - ly,

p mf p

poco rit. (♩= 108). mf

jež tu zně - ly dá-vných o - de vě - ků! Zda bůh mů - že klid - ně zří - ti,

mf p poco rit. pp mp

jak tu drav - čí spá - ry de - rou dět-ských my-slí ně_ žné k ví - tí, jak mu ro - su... jak mu

mp mp mp

poco a poco riten. f mf p

vů - ni be - rou, již On vde-chl v du - ší ka - lich, do pou-pát - ka rtí - ků

mf f mp poco p

a tempo (♩=100). (Smířlivě.)

p

ma-lých... Vmy sle - te se vdu - ši na - ši,

pp *pp* *mp*

po - ní - že - ním zdep - ta - nou, u - tr - pe - ním zdrá - sa - nou, kte - rá mu - ka

p *mp* *pp*

ste - rá sná - ší!

p *p* *p poco string.* *f*

Poněkud živěji (♩=108).

Správce (bezcitně).

Tr - pě - li - vost o - pou - ští mne! Bu - řič ten vám mo - zky zmá - tl... s ním dál ne - chci je - dnat.

p *fp*

Dělník (rozhodně).

(Správce, překvapen odhodlaností dělníků, chvíli váhá.)

mf

Chce-te vy-ho-vět nám?

Dělníci (pevně).

TEN. *mf*

BAS. Mlu-ví za nás!

mf

fp

fp

(♩=120).

f

(♩=108).

Správce (vyhýbavě).

mf

U-vá-žím to!..

p

Však pá-nu své-mu po-ža-dav-ky va-še dří-ve před-lo-žit chci.

mf

Od-po-vím vám zí-tra! Do prá-ce se vrať-te!

p

Mírněji (♩.=100). Kovář.

mp

Do zítř - ka se roz-ho-dně-te! Ro-zu-mem se vé-sti dej-te, ji-nak přes od - por váš vzlé - tne k vý - ši du-še u - jař-me-ná, a před-sti-hne pak vů-li va-ši! Do zítř - ka se roz-ho-dně-te!

pp

(Odchází s dělníky.)

(♩.=108).

pp *mp*

Správce (zlostně).

mf

O, ten ko - vář!.. Čas je, vě - ru, a - bych

po - ko - řil ten vzdor, tu pý - chu ne - ú - stup - né če - ské leb - ky!

(Jde ke stolu a nervosně zazvoní.)

Živěji (𝅗𝅥 = 120).

p

poco a poco acceler. e cresc.

Sloužící (vstoupí).

f a tempo

mf **Správce.**

Je pro ho - sty vše při - pra - ve - no?

Volněji (♩=108).
Sloužící.
K služ-bám!
Správce.
Ještě nikdo nepřijel?
Sloužící.
Z hostí nikdo... jen
p
mf
děvče jakés venku čeká..
(♩=112).
Správce.
Děvče?
Nechať
p
mf
p
ve - jde.
(Sloužící odejde.) Hned na to vstoupí Baruška, jejíž zjev svědčí o bídě a nouzi.
mf
p poco a poco acceler. e cresc.
f
Pádně (♩=132).
Správce (překvapen, prudce).
Ty zde?
Řek' jsem ti přec, abys už mne ušetřila!
Mírně (♩=100).
ff
ff

Baruška (žalostivě).
Správce (tvrdě).
Volněji (♩= 92).
Dí-tě na-še ži-vit mu-sím!
Co mi po tom!
O-sud le-pší mo-hlas vo-lit.
p
p mp
pp
Baruška.
Trest mne sti-hl hro-zný, že jsem Jó - zu o-pu-sti-la a vám u-vě-ři-la.
mp
mp
mp
mp
Můj bo-že, co jsem za ta lé-ta vy-tr-pě-la!
Pádně (♩=132).
Správce.
Vy-tr-pě-la?..
mp
pp
ff
Mírně (♩=100).
(Cynicky.)
K smí-chu!
Sa-ma jsi to chtě-la!..
Snad jsi ne-my-sli-la, s te-bou že se vá-zat bu-du?..
ff
mf
p
pp

O poznání živěji než prve (♩=96).

Baruška.

Jen se roz-po-meň-te, jak jsem brá-ni-la se,

když jste na-lé-hal a pro-sil, než jsem u-vě-ři-la

slad-ce svů-dným ře-čem va-šim, i těm sli-bům let-ní no-ci...

Stejný pohyb.

Květ jste u-rval mé-ho mlá-dí, v han-bu jste mne u-vrh',

pro-to že jsem vě-ři-la vám, mě-la vás z té du-še rá-da.
pp mp p mf
Živěji (𝅗𝅥=112).
Správce.
Po-še-ti-lé ře-či! Dost už stá-lo mne to hlou-pé mil-ko-vá-ní.
Baruška (zděšena).
rit.
Mil-ko-vá-ní?
sfz ff rit.
Mírněji (𝅗𝅥=100).
A co dí-tě na-še? Či snad na ně za-pomněl jste? U-bo-žát-ko
p espress. mp p
hla-dy plá-če, bí-dně hy-ne. Po-hled je-ho smu-tný rve mi z tě-la du-ši!
poco rit. a tempo
mp p

(S neskonalým smutkem.)

Což v tom va-šem srd - ci ne-ní mí-sta pro to ma-lé ro - bě? Nad ne-vin-ným dèc - kem, jež ru-čky svo-je ně - žné vzta-hu-je k vám zdál-ky, a-spoň sli-tuj - te se!

Vzrušeně (♩=120).

Správce (s mrazivým cynismem).

Kdož ví, je - li mo - je...

Baruška (zděšeně vykřikne).

Kri - ste pa - ne!.. Co jste ře - kl? Dí - tě to že ne - ní...

(♩=104).
(Opět s velkým smutkem.)

Ach, jak hro - zně dí - tě smat - kou,

(♩=112). **Správce** (prudce).

mat-ku s děc-kem po-tu-pil jste!.. Dost už je těch ře-čí!

ff

Na-po-sled ti pra-vím, že je vše-mu ko-nec! Ště-stí své si hle-dej

rit.

ff

Mírněji (♩=100). **Baruška** (zdrcena).

p mp p

jin-de! Ště-stí! Ště-stí! Teď vím, kde je hle-dat!..

pp mp mp

(Spočine dlouhým, truchlivým pohledem na správci.) (Zahalí se do šátku a rychle odejde.)

Sám jste roz-hoď o-sud můj i své-ho děc-ka!

pp

(Správce zůstane na chvíli stát jako přimrazen, pak nervosně přejede rukou čelo a tvář, jakoby se zbavit chtěl tísnivé myšlénky, jde ke stolu a zazvoní.)

(♩=116).

acceler.

p

Sloužící (vstoupí).

Správce.

Provždy sobě pamatujte, žena ta že ode dneška

f

p

ne-smí vstoupit v tento dům!

(Sloužící s úklonou odchází.)

p

Vejdou švižně a vesele tři elegantně oděné mladé dámy. Sloužící uctivě stane u dveří, ukloní se a vyjde. Dámy se smíchem spěchají k správci a obklopí ho. Celý následující výjev buď sehrán pružně, lehce a nenuceně.

První dáma.

Zlatoušku!

Druhá dáma.

Miláčku!

Stejný pohyb. Vesele (♩=116).

f

rit.

p a tempo *rit.*

Třetí dáma. Pří-te-li!
Správce. O, mé gra-ci-e! Vás ví-tám! Že už jde-te!

a tempo

(♩= 112). **Druhá dáma.** Jen se ne-zlob.
Správce. Kde o-sta-tní jsou přá-te-lé?

p

První dáma. Měj str-pe-ní! Hned tu bu-dou!
Třetí dáma. Za ná-mi jdou!

p

Vstoupí živě několik mladých pánů a dam v společenských úborech.
První pán (již ode dveří kyne správci). Ser-vus, ho-chu!
Druhý pán. Bůh tě po-zdrav!
Třetí pán. Ser-vus!

mf *p* *mp* *mf*

(Ostatní vstupující, jeden přes druhého.)

Ser - vus!

Správce.

Ví - tá - ni mi buď - te, dra - zí! Již od rá - na se na vás tě - ším! Šťa-sten jsem, že zas vás vi-dím!

p *mf* *sfz*

(První tři dámy se smíchem uchopí správce a točí se s ním rozpustile.)

(♩=116). *f* *p*

Správce.

Na pou-šti té na-u-číš se, vě-ru, do-brých přá-tel vá-žit!

(♩=112). **Třetí dáma** (rozhlíží se).

Bo-že, to je krá-sa!

p

První dáma.

Mně se tu ro-vněž lí - bí; hned bych zů - sta-la tu!

První pán (se smíchem.)

To ti vě-řím!

První dáma.

Ó, jen směj se.

Druhá dáma.

Hlad mám!

Třetí pán.

A já ží-zeň!

Správce.

Nu - že, pro - sím, ksto - lu! Vše je při - pra - ve - no!

(K sloužícím, kteří již dříve vystoupili z prava, přinesli dvě dlouhé mísy s rybami a několik lahví šampaňského v chladičích a postavili vše na stůl v pravém oblouku, při němž čile se zaměstnávají.)

Ho - la! Ví - no... ry-chle ví - no!

(K hostem.)

Jen ve-se-le dě-ti!

O něco volněji (♩= 104).

(Nabídne první a druhé dámě obě své paže a jde s nimi na verandu.)

První dáma (zavěsí se do správce). (Ostatní hosté následují správce.)

O nás ne-měj sta-rost, však tě br-zy roz-ja-ří-me,

po-sled-ně jak v mě-stě... když jsi ná-hle pře-kva-pil nás! Jaks byl roz-to-mi-lý...

(Klepne správce vějířem lehce na tvář.)

Správce.

Ve-čer byl to krá-sný; ne-lze na něj za-po-me-nout!

Druhá dáma. (Možno přidělit také první dámě).

V zpo-mí-nám si, jak jsme k rá-nu zpí-va-li tvou pí-seň... do-je-mně tak... až jsi roz-pla-kal se.

(Se smíchem.)

První dáma (uštěpačně).
To jen z lá-sky k to-bě!

Správce (smířlivě).
Z lá-sky ke všem, dě-ti!

(Uchopí pohár.)
rit.
Teď však zvedně-te číš!

p *mp* *mf* *rit.*

Stejný pohyb.

(Hledí na perlící se nápoj.)
Šu-mi-vé zas ví - no, hle, se na nás smě-je, ji-skři-vě se per - lí,

p

du-cha ja-ří, srd-ce o-mla-zu-je!

(Obrátí se k hostem.)
Roz-ko-ší se spij - me,

mf *p* *p*

bur-ným je-jím žá - rem, kte-rý kouzlem lá-sky tou-žně roz-ně-cu-je ú-směv dív-čí.

mf *p*

Pro-to pří-pi-tek svůj krá-sným že-nám vzná-ším! Že-nám lí-be-zným, jež
f
f
sma-vou lá-skou do-ve-dou nás bla-žit Že-nám všem, jichž pů-vab
f
v sen náš ži-vot mě-ní, v sen ta-ju-pl-ný, v němž srd-ce roz-tou-že-né já-sa,
p
mf
(Zvedne pohár do výše.)
smě-je se a ple-sá. Pů-va-bu a krá-se k po-ctě čí-ši zve-dám!
rit.
ff
rit.

Všichni (jeden přes druhého):
Prosit! Prosit! Prosit!
(Připijejí si.)

V témže okamžiku povstane za scénou hluk a křik nesčetných hlasů, který zazněl směrem od továrny a průběhem následujícího výjevu stále se blíží a zesiluje. Hosté překvapeni a ustrašeni ztichnou. Sloužící, kteří právě přinášejí mísy, strnou na chvíli a stojí bezradně před verandou.

Tempo rubato *Nespěchat.* (♩=96). (𝅗𝅥.=108)

p

Správce (znepokojen postaví pohár na stůl).

Co to za hluk? Ja - ký po - vyk?

Příruči (vběhne do síně).

Pa - ne zle je! Lid jak di - vý sem se va - lí!

Správce.

Co se sta - lo?

Příruči.

Ba - ru - ška se s dí - tě - tem v ryb - ní -

f

ku tam u - to - pi - la! Děl - ní - ci vás vi - ní, že ji má - te

f *p*

na svě - do - mí!... S ko - vá - řem se vši - chni k vám teď

Správce (ostře).

že - nou! U - za - vře - te vše - chny vcho - dy! Po - vo - lej - te z mě - sta

(Příruči odkvapí. Sloužící, jakoby najednou procitli, postaví mísy na stůl a vytratí se.)

Správce (k vyděšeným hostům).

voj - sko! A vy ne - boj -

8

ff *f*

(𝅗𝅥.=104).

te se! Dav ten z krot - ne zá - hy, bo - dá - ky až

f *mp*

u - zří. Zmou-dří, jen co po - zná na - ši moc a

f *mp*

Příruči (chvatně se vrátí a zamkne za sebou dvéře na klíč).

Správce.

sí - lu! Do do-mu vni - kli! Ko - nec vše-mu! Ne,

8

f

(Příruči spěchá k druhým dveřím jež rovněž uzavře.)

ne! A sto - krát ne! Jen ať vstou-pit zku-sí, pro-mlu - vím si s ni-mi.

ff

sfz

(Dělníci buší na dvéře a lomcují jimi. Neustálý hluk za scénou.)

Velmi živým pohybem (♩=126).

Hlas dělnika (za scénou).

O - te - vře - te, ne - bo vy - pá - čí - me dvé - ře!

Příruči (ustrašen tázavě hledí na správce).

Mám je vpu-stit?

Dělníci a dělnice (za scénou).

SOP. ALT. Han - ba svůd - - - ci! Bě - da

TEN. BAS. Han - ba svůd - - - ci! Bě - da

Velmi živým pohybem (♩=126).

Správce.

A - ni s mí-sta ne - hně - te se! Však se s ni-mi vy - po - řá - dám, jen co po - moc při - jde!

zrád - - - ci! Han - ba svůd - - - ci!

zrád - - - ci! Han - ba svůd - - - ci!

Pádné rány dopadají na dvéře, které náhle povolí a kovář v čele dělníků vnikne do síně. Hosté vyděšeně prchají s verandy do přední části jeviště na opačnou stranu. Sám správce zarazí se při pohledu na kováře a rozjitřené dělníky a zvolna ustupuje se stupňů verandy, nespouštěje s očí kováře, který zaujme jeho místo. Příruční mezitím držel se opatrně při východu v pravo a jakmile kovář vstoupil, rychle otevře dvéře a chce uniknout. Proud dělníků a dělnic vyvalí se proti němu. I loggiemi vnikne lid na verandu.

Pádně (♩ = 132).

ff f

Kovář. f rit.

V čas jsme při-šli!

ff

Volněji (♩ = 116).

Hle, tu sto-jí! Svůd-ce ne-po-čest-ný!... Bí-dák! Ho-dy sla-ví... ve-se-lí se!

fp (𝅗𝅥. = ♩ = 100). f

Dělníci (křičí jeden přes druhého): Pryč s ním! Hanba svůdci!

(𝅗𝅥. = 104). **Správce** (přes hlasy dělníků). f

Jak jste od-vá-žit se mo-hli?

Dělníci (jako před tím):
Mlčte! Ani slova! Ven s ním!

Správce (přehluší je).

Proč mne pře-pa-dá-te?

Ná-sil-ně proč na mně vy-ma-há-te, o čem je-dnat

chcem až zí-tra?... Kte-rak čin svůj smě-lý zod-po-ví-te?...

8 *p* *ff* *rit.* *f riten.*

(𝅗𝅥.=96). *ff*

Ší-le-ní!

f **Kovář.**

Těch va-šich hro-zeb dr-zých už se ne-le-ká-me!

TEN.

f Dělníci.

Těch va-šich hro-zeb dr-zých už se ne-le-ká-me!

BAS. *f*

(𝅗𝅥.=96). *mf* *f*

Je ko - nec kru - té va - ší vlá - - dy!

Je ko - nec kru - té va - ší vlá - - dy!

Jde - me vy - ro - vnat se s vá - mi! Teď li - du slyš - te

Jde - me vy - ro - vnat se s vá - mi! Teď li - du slyš - te

hlas! Dál už v bí - dě ne - chcem ú - pět a

hlas! Dál už v bí - dě ne - chcem ú - pět a

3

sná - šet ú - tisk ne - lid - ský! Nám vzal jste vše, co

sná - šet ú - tisk ne - lid - ský! Nám vzal jste vše, co

mp *p*

sva - tým by - lo na - šim srd - cím! Což vám ne - ní

sva - tym by - lo na - šim srd - cím! Což vám ne - nı

na tom dost? I na tu čest na - ši,

na tom dost? I na tu čest na - ši,

I na tu čest na - ši, dr - ze,

tr *f* *f* *tr*

(𝅗𝅥. = 100).

vlk jak lsti - vý, hří - šně sá - pe - te se! Ja - ká pod - lost!

vlk jak lsti - vý, hří - šně sá - pe - te se! Ja - ká pod - lost!

(𝅗𝅥. = 100).

Je mí - ra do - vr - še - na bí - dných skut - ků va - šich!

Je mí - ra do - vr - še - na bí - dných skut - ků va - šich!

Bě - da vám!

Bě - da vám!

Správce.

Za - sle - pe - ní!

Co vla-stně o-de mne chce-te?...
f Kovář.
Vý-host dej-te na vždy to-mu kra-ji!
f
f
To svor-ná, ne-zvrat-ná je na-še vů - le!
fp
mf
(𝅗𝅥.=104).
Správce.
Snad přec lze to sro-vnat v mí-ru?!–
ff *f*
riten.
(𝅗𝅥.=88). *ff* Kovář.
Je po-zdě! Nás běd ste-rých mu-ka ne-roz-
SOPR. ALT. *ff* Dělnice.
Je po-zdě! Nás běd ste-rých mu-ka ne-roz-
TEN. *ff* Dělníci.
Je po-zdě! Nás běd ste-rých mu-ka ne-roz-
BAS. *ff*
(𝅗𝅥.=88).
ff
ff

poco a poco accel.

lu - čným spia - la pou - tem. Tou - ží po svo -

lu - čným spia - la pou - tem.

lu - čným spia - la pou - tem. Tou - ží po svo -

poco a poco accel.

bo - dě du - še u - jař - me - ná zpu - pnou ci - zo - tou!

(𝅗𝅥. = 100)

Po svo - bo - dě tou - ží du - še v bi - dě

bo - dě du - še u - jař - me - ná zpu - pnou ci - zo - tou!

8

(𝅗𝅥. = 100)

poco a poco accel. e cresc.

Z ce - sty nám již jdě - te, ty - ra - ne bí - dný!

žal - né, hrů - - zné!

Z ce - sty nám již jdě - te, ty - ra - ne bí - dný!

poco a poco accel. e cresc.

Zvolna (♩ = 𝅗𝅥.).

Správce.

Ne! Ni - kdy! Než bych o - pu - stil své mí - sto ra - děj do vás stří - let dám!

Vzrušeně (♩ = 132).

Dělník (prudce.)

Do nás střílet?

(𝅗𝅥. = ♩ = 152).

Dělníci (řítí se na správce s výkřiky:) Zabte ho! Skolte ho, bídáka! (a podobně)

(♩ = 𝅗𝅥.)

Kovář (postavil se jim v cestu; hromovym hlasem.)

molto ritard. *ff* (♩ = 96). *mp*

Stůj-te, bra-tři! Ne-za-slou-ží bí-dák, a-by ru-ce va-še či-sté

molto ritard. *p*

zrá-dná krev ta je-ho poskvrni-la. (♩ = 116) (Hněvivě.) Od-veď-te ho! (Několik dělníků chopí se správce a odvádějí ho. Hosté schlíple následují. S nimi vytratí se i příruči.) (♩ = 104). *f* Náš je

pp *f accel.* *ff*

kraj ten nad vše dra-hý! (♩ = 116). Po něm ni-kdy teď už ne-smí vztáhnout ru-ku! **Hlas** (pod verandou.) Ho-ří! Ho-ří!

mf *fp* *ff* Tamtam. *mp* *f*

Zrychleně (♩ = 138).

Hlas (na verandě). To-vár-na je v pla-me-nech! (Pozornost všech rázem obrátí se k továrně. Někteří spěchají na verandu. V pozadí je vidět hustý kouř.)

p *poco accel.* *f*

Volněji (♩ = 104).

Kovář (zasmušen.) *mp*

Čin to ne-roz-váž-ných ži-vlů!... Já jen brá-nit chtěl, co na-še by-lo.

p *mp* *p* *mf*

(Náhle se odhodlaně vztyčí). *f* *ff*

Teď roz-ho-dnu-to! Žá-dná svě-ta moc víc mne

sfz

Jásavě (♩ = 116).

ne-za-dr-ží! Sva-tá prá-va na-še há-jit chci s vá-mi svou

f

kr-ví, do po-sled-ní-ho vy-dech-nu-tí!

poco rit.

Dělnice (s jásotem.) SOPR. ALT. *ff* Buď

Dělníci (s jásotem.) TEN. *ff* Buď

BAS. *ff* Buď

tr *poco rit.*

Poněkud volněji (♩ = 108).

zdráv! Ty's pravý muž! Jen takých mějme víc!

zdráv! Ty's pravý muž! Jen takých mějme víc!

Poněkud volněji (♩ = 108).

Buď vůdcem nám, drahý mistře náš!

Buď vůdcem nám, drahý mistře náš!

(♩ = 116). Kovář (srdečně.)

Jsem váš! Jsem váš!

(Nadšeně.) Buď zdráv! Buď

(Nadšeně.) Buď zdráv! Buď

(Seskupí se kolem něho a chápou se jeho rukou.)

zdráv, mistře náš!

zdráv, mistře náš!

(♩ = 116).

(Opona rychle spadne.)

(♩ = 126).

Konec dějství druhého.

Předehra k třetímu dějství.

Mírně a klidně (♩ = 76).

poco string. *rit.*

p mp mp p mf

ritard. *a tempo* ♩ = 80

p mf p pp

(Quasi ♩ = 84).

p p

p p mp *dim.* mp

string. *riten.*

p mf p f

a tempo (♩ = 84).

ff

(♩ = 88).

mf

f

mf

f

mf

f

mf

ff poco rit.

p a tempo

(♩ = 84).

pp

p

morendo

pp

Dějství třetí.

Vnitřek kovárny. V pravo, v zadu přes roh, široká vrata, vedoucí pod přístřešek. Asi uprostřed zadní stěny dvéře do obytného stavení. V levo, při zdi, vyhaslá výheň s měchem a nedaleko ní špalek s kovadlinou. Vedle dveří, při zdi, široká lavice. V pravo dvě okna a pod nima stůl se svěrákem a jiným kovářským náčiním. Vedle stolu prostá židle bez opěradla. Časné jitro.

Mírně (♩ = 84).

Kovář zadumán sedí na špalku a opírá se o kovadlinu.

p (Opona.)

Živěji.

mf

Tempo I.

Kovář (temně.)

Je do-ko-ná-no!... Zdep-ta-la vše ví-těz-ná moc prá-va... soud-ci ky-ne čas a hro-ba-ři...

p *pp*

(♩. = 88).

p

pad-li hr-di-no-vé— ji-ní prch-li... a co zby-lo bez-rad-ně se

pp *p*

(♩. = 92). (Vstane.) *poco string.*

vzdá - vá! — Pou-ta řin-čí... již je do-ko-ná-no! —

pp *poco string.*

Živěji (♩ = 100). *rit.*

Mně pak ne-zbu-de než per-lík se-brat — ně-kde jin-de kout... a-ne-bo že-brat! —

f *ff* *rit.*

Mírně (♩ = 84)

(Jde zvolna ke dveřím, otevře je, stane na prahu a hledí do útulné čisté světničky.)

Ta-to

mp *mp* *p* *p* *mp* *pp*

svět-ni-čka se ob-rá-že-la s prv-ní ji-třenkou v mém dět-ském o-ku,

mp *mp*

(♩= 92).

to-lik vý-je-vů mně dra-hých zře-la, ra-do-sti i ža-ly

mp *pp* *mp* *mp*

mno-hých ro-ků. Vzpo-mín-ka se krá-sná v du-ši zve-dá

poco rit. *pp* *mp* *poco rit.*

(♩= 84).

v mi-nu-lost se ztá-pě-jí mé zra-ky:

(♩= 92).

p *pp* *p* *mp*

Za sto-lem tam dvo-jí hla-va še-dá pro-sví-tá mi za-šlých ča-sů mra-ky,

pp *mp*

pochet. string. *poco rit.*

ti-še zevšad u-smí-vá se vstříc žín - ky mi-lo-va-né něž-ná líc,

pochet. string. *poco rit.*

p *mp* *pp* *mp*

a tempo *rit.* (♩= 84). *rit.*

o-de-všad se no-ří mi-lé ta-hy, chví se ko-lem ne-je-den stín drahý –

a tempo

f *mp* *rit.* *pp* *mp* *rit.*

poco rit. *a tempo* (♩= 92). (Náhle se vytrhne ze vzpomínek.)

jsem tu do-ma – jsem tu me-zi svý-mi, tře-ba v památ-ce jen ži-vou-cí-mi!

poco rit. *a tempo*

p *p* *mp*

Do-ko-ná-no!... Na-dě-je už mi-zí! Do ža-lá-ře ja-ko vůd-ce vzpoury

(♩=108).

od-ve-dou mne... k po-tu-pě a han-bě vo-ko-vy mne se-vrou ru-ce ci-zí!

pp *mp* *mf*

Rychle (𝅗𝅥=120). **Liduška** (vstoupí rychle, je vzrušena a udýchána).

Ach, ta-tí-čku... ta-tí-čku...

f *mf*

(Sklesne na židli.) **Kovář.**

Lid-ko... dí-tě... co se sta-lo?

p

Jak jsi ble-dá! Jak se chvě-ješ!

p

Mírně (♩= 96).

Liduška (vzpamatovavši se poněkud).

Vzpa-ma - tuj se!

mp *molto rit.*

Ba-ru-šku teď na - šli...

pp espress.

Na břehu tam le-ží po-hr-ze-ná... ja-ko lek-ní-nu květ s poupětem mrtvá matka s mrtvým

p *pp*

Skoro stejný pohyb (♩= 100).

dí - tě-tem.

pp *mp*

Kovář.

O - běť pan-ské chout - ky! Chudák Jó - za!

mp *mp*

Liduška.

Jó - za na - ho-dil se prá-vě k to-mu... v no-ci prý se s dru-hy vrá-til.

mp *mp* *pp*

O poznání volněji (♩= 96).

Na bře-hu tam dlou-ho hoř-ce pla-kal — ka-deř pu - stá clo-ni-la tvář di-vou, děs-ný blesk se vpadným o-kem kří-žil, svůd-ce pro-klel... kto-vár-ně se hnal!

pp mp mp mf mf

Kovář.

Jó-za že se vrá-til? A co Vá-clav?

Velmi živě (♩= 126).

(Liduška smutně svěsí hlavu.)

sfz markantně f p f

Václav (vstoupí, radostně).

Li - du - ško!

Liduška (vrhne se mu v náruč).

Vá - cla - ve!

Kovář. *rit.* Mírně (♩= 92). (Obejme ho.)

Dra-hý sy-nu! Tak-to te-dy v ná-ruč te-be vi-nu!

sfz *p* *mp* *p* *mf*

Václav.

Všechno vím již. Ve vsi mi to řek-li, jak těž - ký, strast - ný pod-ni-kli jste

p

Živě (♩= 120).

boj. A sám jsem vi - děl od - vá - dět ty u - bo - žá - ky spou - ta - né,

pp *mp* *mp*

jež zvou re - bel - ly! Ač pre - mo - že - ni, přec jste zví - tě - zi - li!

mp *f*

(♩= 116).

Ne-bu-de už kru-tý ty-ran náš po všem če-ském vzta-ho-vat svou

smě-lou páž! To-vár-na je v tro-skách! (♩= 108). So-tva vzkři-sí už ji

k ži-vo-tu a slá-vě. Tak tu br-zy zkve-te ži-vot ji-ný. A já-

zda-tné prá-ce ú-si-lo-vné (♩= 120). o-vo-ce si ne-su, jmě-ní skro-vné;

espress.

kou-pím va-ši ko-vár-nu i s cha-tou, v lá-sce ta-dy s vá-mi

mf

(♩= 108).

ží-ti bu-du, a zdar bch-dá pa-žím při-čin-li-vým po-kve-te...

poco rit. *pp* *mp* *pp* *mp* *poco rit.*

Mírněji (♩= 96).

Kovář.

Tak te-dy, dra-hý můj ho-chu, u-cho-val jsem přec své-mu ro-du zdě-dě-nou tu

pp *mp* *p* *p* *mp*

poco rit.

pů-du, na-de-vše nám mi-lou. Tvou jen pra-cí, a tvou, ho-chu,

pp *mp* *p* *poco rit.*

Václav. (*Poněkud živěji* ♩= 108.) *poco rit.*

si-lou! Jak jsem šťa-sten! Mnoh-dy na my-sli jsem kle-sal, na-děj všechnu ztrá-cel.

široce

mf *f* *p* *pp*

Ještě volněji (♩= 88).

A-však když jsem ve-čer u-tý-ra-nou skráň kladl schý-len v tvr-dou svoji dlaň,

pp *mp* *mp*

(♩= 96).

tu často za-va-nul mi ná-hle k du-ši zpra-hlé stří-br-ný hlas le-še-tínských

pp *mp*

zvo-nů. A ten va-not slad-ký za-ne-sl mne zpát-ky

mf *pp* *mp* *mf*

me-zi rod-né ho-ry, v ti-ché ú-do-lí, kde mi vě-ží ru-dou

pp mp mf pp mp

nad ves-ni-cí chudou ky-nul známý kostel me-zi to-po-ly... Zje-vi-la se le-tem,

mp mp mf pp

pod ja-blo-ně květem, ko-vár-na ta sta-rá, cha-ty o-kén-ka, a v nich do-brá, zla-tá má

mp pp mp pp

a tempo

Li-dun-ka! Tu vždy no-vá sí-la do pa-ží se

a tempo

f

(♩= 112).

vli - la, vzcho-pil jsem se o - pět, ráz tu stí - hal ráz...

mp

8

(♩= 104). *poco rit.*

a v tom kla - div hřmo-tu, v prá - ci, v tvá - ří po - tu, s na - dě - jí jsem sladkou zřel jen

8

p *mp* *poco rit.*

(♩= 112). (Liduška tulí se k Václavovi.)

Kovář.

vás! Zdráv buď, ho - chu, za vše měj náš

3 3

f *p*

Józa vejde a prudce přirazí za sebou dvéře; jeho vzezření je divoké a v tváři jeho zračí se duševní boj.

Rázně (♩= 108). **Kov. Lid. Václ.** (zhrozí se ho). **Józa.**

p *mp*

dík! Jó - za! A - no. To jsem já... já to jsem, Jó - za!

3

f *fp* *f*

Volněji (♩= 84).
Kovář, Liduška, Václav.

O - či-štěn a po-mstěn! Co - že pra-víš?

Józa (temně).

Už se sta-lo!

Krátce jsem se vy-rovnal s ním...

Vzrušeně (♩= 116).

Volněji (♩= 84).

strašně pomstil jsem lá - sku zne-u-ctěnou...

(Liduška s hrůzou zakryje si tvář.)

Mr - tev zpu-pný svůd - ce!

Živěji (♩= 108).

Václav.

To za-slou-žil ten ne - tvor.

Kovář.

Prav - du máš! Tím však do - vr - šen je o - sud náš!

Dělníci a několik navrátivších se vystěhovalců vrazí do kovárny.

Rychle (𝅗𝅥. = 120). **Dělník.**

Vo-já-ci jdou, mi-stře, pro vás...

ff

Lid. Za-chraň - te se!

Kovář (prudce.) Jak? Pro mne že jdou?

Liduška (zavěsí se naň.) Prch-ni ot-če... ne-o-tá-lej!

f

Václav (otevře dvéře světničky.) Ta-dy o-knem... ran-ní ml-ha u-kry-je vás.

mf *decresc.* *p*

Lid. Ry-chle, mi-stře, do-kud čas je!

mf *p* *f*

O poznání volněji (𝅗𝅥. = ♩ = 112).

Kovář (hrdě se vztyčí).

f

Ne, ne-u-stou-pím! Zde zů-sta-nu! Čech jsem... mně zba-bě-lost je ci-zí!

rit.

ff

rit.

(♩ = 116). (Se stále vzrůstajícím zápalem.)

— *a tempo*

p

Po-mně-te, co kro-ni-ka nám pra-ví, pa-má-tník ten sta-ré če-ské slá-vy, kte-rak lid náš, vzní-cen de-chem Pá-ně, pro-mě-nil své ce-py v děs-né zbra-ně, pro-mě-nil své

poco a poco cresc.

vo-zy v pevné va-ly a vše dr-til hněvů zá-pla-vou, že se ná - ro-do-vé

mf *poco a poco cresc.* *f*

za-chví-va-li před ka-li-cha zá-ří kr-va-vou! Jen po-mně-te,

(♩=126).

ff *f*

že Tá-bo-ri-tů zpěv sta-čil by vše prch-lo di-vým shlu-kem...

Volněji, avšak s velkým důrazem (♩=100).

Ne, ne, já ne-u-stou-pím, dokud v žilách krev! Slavných před-ků chci být věr-ným

sfz *ff* *f* *pp* *rit.*

Je slyšet blížicí se bubnování a troubení. Všichni napiatě poslouchají.

Odměřeným pohybem (♩=102).

(Václav tiskne mu ruku.)

vnu-kem! (Vojenský buben za scénou.)

Lid (tiše.) *pp*

Již jdou!

pp

Kovář. *f*

Nechť si jdou! Nechť svět celý „vzdej se“ volá, ďábel sám mne neudolá!

(Vojenská trubka za scénou.)

(Bubnování se stále blíží.)

Na mém právu, půdě mojí, žulou moje noha stojí!

pp

Přísahám, že od těch dvou mrtvého jen odervou!

Vrata se rozlétnou a důstojník s několika vojáky vnikne do kovárny. Venku je vidět rozestavené vojsko. Vrata opět zapadnou.

O něco volněji (𝅗𝅥. = ♩ = 96).

Důstojník.

Jménem zá-ko-na!

f *sfz*

Vzdej-te se ko-vá-ři!

Kovář (prudce.)

Co mi po zá-ko-nu? Co mi po všem, co se z ra-ku-šá-cké zro-di-lo kdy

f

Poněkud širočeji (𝅗𝅥. = 84).

zvů-le?!

f *mf*

Ko-vár-ny mé za-chtě-lo se pá-nu... to váš zá-

mp *mf* *mp*

-kon! Má-li je-di-ný hl-toun vše-chno mít? Je

vlád-cem lá - nů, luk a le-sů, celé

dě-di-ny, je-mu vše-chen ú-val již tu pa-tří, je-mu

slou-ží bí - dně za pod-no-ží na sta z o-tro-če-ných na-šich

poco a poco accelerando e cresc.

bra - tří ble - sky bo - - ží!

f

(♩= 𝅗𝅥. = 112).

Důstojník.

Ne - jdem pro ko - vá - ře! Pro re - bel - la jde - me! Již se vzdej - te!

ff f

Zvolna.

Kovář.

Zpát - ky, zpát - ky, pra - vím!

Rychle (𝅗𝅥. = 152).

(Uchopí perlík a vrhne se proti vojákum.)

ff

crescendo

Důstojník (velí.)

Pal - te!

(Vojáci vystřelí na kováře.)

(Kovář upustí perlík, přitiskne si ruku na prsa a klesá.)

(Rychle jeden za druhým.)

Zvolna (♩=76).

Liduš. Václ. Józa.

(♩=𝅗𝅥).

(Všichni tři spěchají ke kováři, zachytí ho a kladou na zem, podepřevše hlavu jeho o podnož kovadliny. Poklekají k němu.)

(Současně lid vrhne se na vojáky a vytlačí je z kovárny.)

Ta-tín-ku! Ot-če! Mi-stře!

molto rit.

fff

mf

anebo *)

(♩=88).

Kovář (těžce oddychuje, slabým hlasem.)

Vá-cla-ve... ach,

p

pp *mp*

Li-du-ško má... po-sled-ní se blí-ží chví-le... spoj-te

mp

poco rit.

a tempo

pp *mp*

dla-ně na mých pr-sou... při-chyl-te se ní-že... že-hnám vám... vy

(Klade jim ruce na hlavy.)

mp

*) Přirozenější a jímavější je zde slovo mluvené.

(♩= 84).

(Líbá je.)

hla - vy (mo - je) dra - hé...

SOP. ALT.

Lid (tiše pro sebe.)

pp

Pro věc sva - tou mu - če - ník tu zmí - rá, přej,

TENOR.

pp

Pro věc sva - tou mu - če - ník tu zmí - rá, přej,

BAS.

pp

(♩= 84).

Živěji (♩= 104).

poco a poco accel.

Kovář (těžce zvedne hlavu a vytřeštěně zírá do prázdna. Liduška a Václav ho podpírají.)

Vše za - ni - ká mi

bo - že, je - mu za to vě - čný mír.

bo - že, je - mu za to vě - čný mír.

Živěji (♩= 104).

poco a poco accel.

pp

cresc.

Zvolna. (♩=72).

rit. *mf*

v pu-stém ví-ru... vi-dím slun-ce jen... tam vzchá-zí ru-dě... a já

Zvolna. (♩=72).

cresc. *mf* *rit.* *pp* *mp*

(♩=76). (Stále více slábnoucím hlasem.)

(Zase se zhroutí.)

has-nu na-vždy... has-nu v mí-ru... neb kde žil jsem... na té zmí-rám pů-dě...

(♩=76).

pp *ppp*

(♩=88).

(Hlava mu sklesne, ruce svezou se bezvládně k zemi. Dokonal. Liduška tiskne mu tiše štkajíc na rty poslední polibek. Lid poklekne k modlitbě.)

(Opona rychle spadne.)

(Opona zvolna klesá.)

p *poco rit.* *pp* *ff* *sfz*

Konec opery.